

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/4/2024
Identifikačné číslo spisu:	4422203874
Dátum vydania rozhodnutia:	29.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4422203874.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloletú M. Y., narodenú XX. R. XXXX, C., F. XXXX/.XZ., zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, so sídlom Krátka 1, Senec, dieťa rodičov - matky Y. X. F., narodenej XX. S. XXXX, C., F. XXXX/.XZ., zastúpenej advokátskou kanceláriou AK ZAHRADNIK & Spol., s. r. o., Bratislava, Námestie Mateja Korvína 1, IČO: 36 854 930 a otca Y. Y., narodeného XX. Y. XXXX, T., Š. XXX/.XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária CIMRÁK s.r.o., Nitra, Štefánikova 7, IČO: 36 868 876, o návrhu otca na zmenu úpravy styku s maloletou, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5NcC/24/2023, o nesúhlase s postúpením veci, takto

rozhodol:

Na rozhodnutie o nesúhlase s prenesením miestnej príslušnosti je p r í s l u š n ý Krajský súd v Trnave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave predložil dňa 29. januára 2024 vec vedenú na tomto súde pod sp. zn. 5NcC/24/2023 podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci Krajským súdom v Trnave.

1.1. Na odôvodnenie nesúhlasu s postúpením veci Krajský súd v Bratislave uviedol, že v posudzovanej veci Mestský súd Bratislava II preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Pezinok podľa § 112 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), ktorý s prenesením príslušnosti nesúhlasil a predložil vec Krajskému súdu v Trnave. Ten, majúci za to, že nadriadeným súdom v danej veci je podľa § 3 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“) Krajský súd v Bratislave, postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave.

1.2. Krajský súd v Bratislave nesúhlasí s postúpením veci Krajským súdom v Trnave, pretože podľa § 3 ods. 5 písm. b) CMP účinného od 01. júna 2023 už nie je funkčne príslušným nielen na rozhodnutie o odvolaní, ale per analogiam ani na rozhodnutie o nesúhlase Okresného súdu Pezinok s prenesením príslušnosti vo veciach spadajúcich pod prvú hlavu druhej časti CMP. Civilný mimosporový poriadok ani Civilný sporový poriadok nepodáva jednoznačne definíciu pojmu nadriadený súd (§ 112 ods. 2 CMP len uvádza, že o nesúhlase s prenesením príslušnosti rozhodne nadriadený súd). Od 01. júna 2023

nedošlo k zmene funkčnej príslušnosti, keď krajské sudy sú aj naďalej súdmi odvolacími voči rozhodnutiam okresných súdov, došlo však k doplneniu miestnej a kauzálnej príslušnosti odvolacích súdov (§ 34 ods. 1 CSP a § 3 ods. 5 CMP). Funkčne príslušným na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Nitre je Krajský súd v Trnave [§ 3 ods. 5 písm. b) CMP]. S prihliadnutím na zachovanie princípu všeobecnej spravodlivosti a princíпов, na ktorých spočíva tento procesný poriadok tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov, plynulosti, rýchlosti konania a v neposlednom rade v záujme zachovania účelu súdnej reformy s požiadavkou na špecializáciu sudcov rozhodujúcich jednotlivé agendy, je nevyhnutné pojem nadriadený súd v prípade rozhodovania odvolacích súdov v kauzálne určených konaniach (podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti CMP) vykladať tak, že v týchto veciach bude Krajský súd v Trnave súbežne aj kauzálne nadriadeným súdom.

2. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Bratislave a Krajskému súdu v Trnave podľa § 6 ods. 2 CMP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, posúdil dôvodnosť nesúhlasu s postúpením veci a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je dôvodný.

3. Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 CMP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

4. Podľa § 6 ods. 1 a 2 CMP ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov. Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

5. Podľa § 112 ods. 2 CMP ak sa zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd; zmena bydliska maloletého z dôvodu umiestnenia maloletého v zariadení na základe rozhodnutia súdu podľa § 111 písm. l) až n) nie je dôvodom na zmenu miestnej príslušnosti súdu.

6. Podľa § 3 ods. 5 písm. c) CMP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave je príslušný Krajský súd v Trnave.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanej veci Mestský súd Bratislava II uznesením č. k. B3-38P/194/2022-90 zo dňa 16. augusta 2023 preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Pezinok podľa § 112 ods. 2 CMP z dôvodu, že s účinnosťou od 01. júna 2023 je na konanie vo veciach maloletých detí majúcich bydlisko v obvode okresu Senec príslušný Okresný súd Pezinok. Okresný súd Pezinok, na ktorý bola miestna príslušnosť prenesená, s prenesením príslušnosti nesúhlasil a vec predložil svojmu nadriadenému súdu, t. j. Krajskému súdu v Trnave. Krajský súd v Trnave podľa § 6 ods. 1 a 2 CMP postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o nesúhlase Okresného súdu Pezinok s prenesením príslušnosti, pretože nadriadeným súdom Okresného súdu Pezinok je Krajský súd v Bratislave. Poukázal na ustálenú súdnu prax vyšších súdnych autorít pri posudzovaní určenia nadriadeného súdu, a to na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Ndob/1/2022 z 08. februára 2022 a sp. zn. 5Ndob/5/2023 zo 16. augusta 2023 ako i rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 824/2016 z 29. novembra 2016 a sp. zn. III. ÚS 46/2012 z 23.

augusta 2012.

8. Najvyšší súd upriamuje pozornosť na nález ústavného súdu zo 04. mája 2010 sp. zn. III. ÚS 72/2010 publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2010, v zmysle ktorého nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem, a to vzhľadom na špecifickú povahu konaní na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu.

9. Je nesporné, že funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave je Krajský súd v Trnave [§ 3 ods. 5 písm. c) CMP]. Nadriadený súd nie je v § 112 ods. 2 CMP špecifikovaný, no s prihliadnutím i na špecifickú povahu týchto konaní pri aplikácii vyššie citovaného článku 3 ods. 2 CMP (s prihliadnutím na zachovanie princípov všeobecnej spravodlivosti a princípov, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov) možno dospieť k záveru, že v týchto veciach bude nadriadeným súdom Krajský súd v Trnave (kauzálny nadriadený súd). Opačný záver by sa priechil účelu súdnej reformy (popieral by jej zmysel). Na zreteli treba mať aj zachovanie plynulosti a rýchlosti konania. Nie je možné vykladať pojem nadriadený súd v danom prípade inak, než vychádzajúc z uvedených princípov.

10. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že prípadné poukazovanie na zákon č. 371/2004 Z. z. by nebolo na mieste, pretože tento upravuje sídla a obvody krajských súdov len všeobecne bez prihliadnutia na špecifiká konaní vymenovaných v § 3 ods. 5 CMP (ktorý je vo vzťahu k § 3 zákona č. 371/2004 Z. z. v pomere špeciality).

11. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.